

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredni nedelje in praznike. — Inserati do 80 pett vrst a Din 4, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati pett vrst a Din 4.—. Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRAD, Slomškov trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zavezniki pripravljajo protiofenzivo

Sporredno z imenovanjem novega vrhovnega poveljnika so bile zavezniške sile pregrupirane v namenu, da zavrnejo nemški napad — Nemci so oddaljeni le še 110 km od Pariza in skušajo prodreti tudi do obale

London, 20. maja. s. (Reuter). Edino uradno poročilo, ki je bilo izdano ponoči o položaju na fronti, je kratek komuniké angleškega vojnega ministrstva, ki pravi: Angleška fronta se je danes uspešno upirala sovražnemu pritisku. — Komuniké ne pove, na kateri del bojišča se naša to poročilo, vsekakor pa je mogoče iz komuniké sklepati, da se je angleški vojski posrečilo uspešno zoperstaviti se nemškemu prodiranju. Po informacijah iz francoskega vojnega ministrstva je položaj v Belgiji in severovzhodni Franciji približno naslednji:

Nemški prodor se razteza v širino približno 130 km med Maubeugeom na severu in Montmedijem ob koncu Maginotove linije na jugu. Včeraj so javljala poročila, da so dosegle nemške mehanizirane kolone proti zapadu, nekoliko od Laona, današnje poročilo pa pravi, da so sedaj pri La Feren, nekoliko 30 km severozapadno od Laona in približno 120 km od Pariza. Južna meja nemškega vdora teče v črti od Montmedija preko Sedana in Rethela proti Laonu oziroma La Feren. Svojnje francosko vojno poročilo javlja o težkih bojih tudi pri Montmediju, iz česar bi bilo mogoče sklepati, da skušajo Nemci svoj vdor tu razširiti proti jugu. Doselej pa so bili nemški napadi tu obični.

V severnem delu vdora so dosegli Nemci St. Quentin. Do tu pa so po francoskih poročilih doslej prodrele samo manjše edi-

nice nemških lahkih tankov. Glavni boji so bili včeraj nekoliko vzhodno od St. Quentina in zapadno od Maubeugea. Kakšen je položaj v trdnjavi Maubeuge sami, je trenutno še nejasno.

Nemški prodor mehaniziranih oddelkov gre v dveh smereh. Južno krilo je usmerjeno proti Parizu, severno krilo pa prodira po zadnjih poročilih v severozapadni smeri, očitno s ciljem, da doseže francosko obalo v smeri Calaisa. Podrobnosti, kje gre severna nemška ofenziva, trenutno niso znane. Vsekakor pa je na severu zavezniška vojska zavzela v zvezi z nemško namero nove strateške položaje, ne da bi bila pri tem mnogo ovirana od sovražnikov. Tudi dobiva zavezniška vojska tu močna ojačenja. Francoska vojska ima enako kakor belgijska in angleška v severni Franciji močne obrambne položaje. Francoski vojaški strokovnjaki so izjavljali sicer, da bo prihodnjih 24 ur pokazalo, kam bodo Nemci sedaj usmerili svoj glavni prodor: ali na sever proti obali, ali pa na jugozapad proti Parizu.

Na belgijskem bojišču so se morale zavezniške vojske, kakor so javljala včerajšnja poročila, zopet nekoliko umakniti na nove pripravljene položaje v zvezi z nemškim vdorom na jugu Sambre. Potrdjujejo, da je sedaj tudi nizozemska provinca Zeeland popolnoma v nemških rokah in da je zavezniška vojska tam opustila nadaljnjo borbo ter se umaknila.

piše, da kažejo Angleži kljub resnemu položaju na bojiščih naravnost neverjetno hladnokrvnost.

Pariz, 20. maja. s. (Reuter) Ministrski predsednik Reynaud je sedaj preselil svoj

urad v vojno ministrstvo. Včeraj je imel daljše konference s predsednikom vlade maršalom Petainom in angleškim veleposlanikom Campbellom. Zunanji minister Daladier je konferiral z ameriškim veleposlanikom Bullittom.

Maxime Weygand novi zavezniški vrhovni poveljnik Generalu Gamelinu bo poverjena druga važna misija

Pariz, 20. maja. br. (Havas) V pariških informiranih krogih se je že več dni govorilo, da bo prišlo v vrhovnem vojnem vodstvu zaveznikov do važnih sprememb. Po prenosovi angleške vlade in izpopolnitvi francoske vlade sta se v soboto sestala v Parizu Churchill in Reynaud. ki

sta razpravljala o položaju na bojiščih. Prišla sta do zaključka, da morajo zavezniški spreminiti svojo sedanjost taktiko

ter preiti iz defenzive v ofenzivo. V zvezi s tem pa sta prišlo tudi do zaključka, da bi bile potrebne izvestne spremembe v vrhovnem vodstvu, kjer bi bilo treba mlajšega in energičnejšega moža.

Včeraj so bila v tej zvezi važna posvetovanja pri predsedniku republike Lebrun, ki se je o tej stvari posvetoval z Reynaudom in maršalom Petainom. Včeraj je bil nato objavljen ukaz, s katerim je imenovan za šefa glavnega generalnega štaba in vrhovnega poveljnika zavezniške vojske general Weygand, dosedanjí poveljnik zavezniške vojske na Bližnjem vzhodu. General Weygand je že v soboto prispel v Pariz ter je takoj nastopil svoje novo in odgovorno mesto.

Imenovanje generala Weyganda za vrhovnega poveljnika zavezniške vojske je bilo v javnosti sprejeto s splošnim odobravanjem, ker ga smatrajo za najboljši sposobnega in najbolj energičnega vojskovodjo. Današnji francoski listi pozdravljajo zavezo vrhovnega poveljnika in pričakujejo, da se bo njegov nastop kmalu pokazal tudi na bojišču. Ob enem povečujejo zasluge generala Gamelina, ki mu bo poverjena druga zelo važna in odgovorna naloga.

Pariz, 20. maja. s. (Exchange Telegraph) Novi vrhovni poveljnik zavezniške vojske general Weygand je že včeraj vodil operacije na bojišču v Franciji. Uradna vest o njegovem imenovanju, ki je bila objavljena zvečer, je samo še formalno potrdila dejansko stanje.

„Kadar bo Francija v nevarnosti, poiščite takoj Weyganda“

London, 20. maja. AA. (Reuter). Britanski tisk objavlja vest o imenovanju Weyganda za glavnega poveljnika francoske vojske, kakor tudi besedilo govora britanskega predsednika Churchilla na svojih prvih straneh jutrnjih izdaj. Toda listi obeh dogodkov še ne komentirajo obširno. Toda listi poudarjajo, da je bil Weygand desna roka maršala Focha, za katerega pravijo, da je na smrtni postelji dejal: »Kadar bo Francija v nevarnosti, poiščite takoj Weyganda.« Po drugi strani listi poudarjajo, da je položaj zelo resen, vendar pa še nikakor obupen. Listi priznavajo strahovito moč nemškega napada, vendar pa trdijo, da Nemci slabe svoj lastni položaj z ozirom na njihovo zelo slabe zveze z ozadjem in zaradi nezadostnega organiziranja oporišč. »Daily Telegraph« piše: Skozi gosti dim bitke se da razbrati edino spreminjajočo srečo orjaškega napora na eni in drugi strani, kakor tudi neumljeno prelivanje krvi. Ura odločitve še ni oddala. Čeprav ne smemo prelahko jemati nevarnosti nemškega prodiranja proti zapadu, pa bi bilo tudi enako napačno ocenjevati položaj po tem, da so Nemci zavzeli prostrano ozemlje, ko so prestopili linijo ob Meusi. Motorizirane enote ne morejo same obdržati postojank. Izid bitke je odvisen od tega ali bodo zavezniške sile mogle preprečiti nemški pehoti, da se spoji s svojimi prednimi motoriziranimi enotami. Po drugi strani pa bodo morale oklopne divizije zaradi preskrbe z gorivom ustaviti svoje prodiranje. Sama sila ne zadostuje za pogon stroja, če mu primanjkuje gorivo, oziroma če mu zmanjka močnega, da se preskrbuje z gorivom in strelivom. »Times« piše: Prav nobenega razloga ni za prevelik strah in zločin bi bil izgubiti upanje. Resnost naloge je treba mirno in hladno gledati. V tej državi ni niti najmanjšega znaka malodušja. Dokler se vodi gigantna bitka je nevarnost tu, pa naj bo karkoli, naša odločnost in naši cilji ostanejo nespremenjeni. »Daily Herald« piše: Ni je tegobe, ki je britanski in francoski narod ne bi znal prenesti v svoji borbi za zmago. Dajte tem narodom prave voditelje. Govorite jim resnico, pa prodirajte Nemcem pri Sedan ne bo veljalo nič več kakor njihovo prodiranje leta 1914. »Daily Mail« piše: Francoski genij zna podprti z vstrajnostjo in borbenostjo Britancev čisto nenadno spremeniti položaj. Francozi znajo močno reagirati, kadar se zavedo stvarnosti.

Maxime Weygand

Novi vrhovni poveljnik francoske vojske general Maxime Weygand je bil rojen dne 21. januarja 1867 v Bruslju. Do l. 1900 je bil belgijski državlján. L. 1883 je vstopil v znamenito francosko vojaško šolo St. Cyr. L. 1888 je postal poročnik. Kasneje je bil dodeljen kavalerijski šoli v Saumuru. Leta 1913 je postal poveljnik osrednje vojaške visoke šole. Istega leta je poteval z generalom Joffreom v Rusijo.

Ob mobilizaciji l. 1914 je bil poveljnik huzarjev v Nancyu, ki so pripadali zboru kavalerie pod poveljstvom generala Focha. S tem se je začela Weygandova velika vojaška kariera. Dne 21. 9. 1914 je bil imenovan za šefa štaba devete armije. Na tem mestu je ostal do 8. 8. 1916, ko je napredoval v generalnega majorja in bil imenovan za poveljnika štaba severne zavezniške

„Jugoslavija je nevtralna ter vzdržuje iskreno svoja prijateljstva s sosedi in ostalimi narodi. Jugoslavija ne zahteva od nikogar nič tuje, toda vsako ped svoje zemlje bo prav tako krvavo, nadčloveško in junaško branila, kakor so jo ustvarjali in osvobodili naši predniki in očetje, ko so puščali svoje kosti po bojnih poljih in na višičah ali pa v avstrijskih kazematah.“

(»Glas Primorja«)

armade, kateri je poveljeval slavní Foch. Tedaj je postal Weygand najintimnejši sodelavec in prijatelj zmagovalca Focha. V marcu 1918 je Weygand postal šef generalnega štaba zavezniške armade. Vodil je vse zavezniške operacije skupno s Fochom l. 1918 do poraza Nemcev na zapadni fronti.

L. 1919 se je Weygand udeležil mirovne konference v Versaju kot član vojnega odbora zaveznikov. Ko je l. 1922 rečta armada prodirala proti Varšavi, so Weyganda poslali na Poljsko ob stran maršala Piłsudskega. Weygand je znova pokazal svoje velike sposobnosti. Takoj po prihodu v Varšavo je odločil, naj se vse poljske sile pregrupirajo, kakor je poljski vojski uspelo večji rešči čete nazaj čez mejo.

Naslednje leto je bil Weygand imenovan za višjega komisarja Sirije in obenem za vrhovnega poveljnika francoske vojske v Levantu. Uspešno mu je v tem delu popolnoma zaščititi interese Francije. V naslednjem letu je Weygand postal generalni inspektor vojaških sol v Franciji.

Po smrti maršala Focha v marcu 1929 je bil Weygand imenovan za šefa generalnega štaba francoske vojske. L. 1931 je postal generalni inspektor francoske vojske in kot naslednik generala Petaina podpredsednik vrhovnega vojnega sveta. V akademiji znanosti je zasedel mesto pokojnega velikega vojskovodje Joffrea. Dne 20. 1. 1935 je šel Weygand v pokoj, njegovo mesto pa je prevzel general Gamelin. Tik pred izbruhom vojne na Poljskem je bil reaktiviran in poslan v posebni misiji na Bližnji vzhod, kjer je organiziral zavezniško armado ter jo pripravil proti slernemu presencenju. Njegov uspeh je pridobitev Turčije za stvar zaveznikov. Sedaj pa je stetil na čelo zavezniške armade z nalogo, da zavrne nemški napad.

„Giornale d'Italia“ o Jugoslaviji

Rim, 20. maja. (Dr. O. A.). Leograjski poročevalec »Giornale d'Italia« ugotavlja, da je po alarmu, ki je trajal zadnja dva tedna, tudi v jugoslovanski prestolnici pustila napetost. V zvezi s tem ugotavlja, da je jugoslovanska trgovska delegacija lahko ugotovila v Moskvi popolno razumevanje za politični in gospodarski položaj Jugoslavije. Izvestni opomini nemškega in uravnovešeno stališče italijanskega tiska sta v beograjskih krogih naletela na najboljšo voljo. Tudi jugoslovanski tisk si prizadeva korektno tolmaiti borbo Italije proti angleško-francoski hegemoniji na Sredozemskem morju.

Hud potres na Pacifiku

London, 20. maja. AA. (Reuter) Tulajšnja potresomerska postaja je zabeležila ob 6.50 jutraj zelo močan potresni sunek v daljavo 6.000 milj od Londona, bržkone na Japonskem ali vzhodni Indiji ali v krajih Zapadne osrednje Amerike.

Poldrug meter visok zid trupel Strahote modernega bojevanja

Pariz, 20. maja. br. (Havas). Svojnje francosko poročilo javlja:

Glavna borba se je vodila danes na prostoru severovzhodno od St. Quentina, kjer so naše čete nudile sovražniku odločen odpor. Na odseku pri Montmediju je bil nemški napad odločno zavrnjen s hudimi izgubami za sovražnika. Naše letalstvo je razvijalo ves dan veliko delavnost ter prizadevalo sovražnemu letalstvu velike izgube, ki jih je še povečalo protiletalsko topništvo. Samo ena, 15 letal broječa nem-

ša skupina, je izgubila dve tretjini svojih letal.

Agencija Havas poroča dodatno, da je trajala na odseku med Oiso in Sambro ves dan najhujša borba. Nemci so napadali s tankovskimi oddelki krogov neprestano. Francoska obramba je bila zelo uspešna in je nemške tanke malone decimirala. Na nekem mestu so ležala trupla poldrug meter visoko. Proti večeru je nemški naval znatno pojenjal.

Italijanska sedba o položaju Oficijozno glasilo Beneške palače o položaju na zapadni fronti

Rim, 20. maja. (Dr. O. A.). Kar se tiče splošnega položaja v Italiji, smatrajo v tukajšnjih mednarodnih krogih, da se lahko ugotovi vsaj malo popuščanje napetosti, dočim se večina strinja v tem, da se položaj vsaj ni poslabšal, če se že ni izboljšal. Kdaj bo Italija intervenirala, ostane slej ko prej popolnoma misteriozno. Slika Italije se razen nekoliko večje rezerviranosti ni v ničemer spremenila. Vse hiše so nalepljene s protizavezniškimi letaki. Le na kolodvorih, s katerih odhajajo proti severu vedno večji vojaški transporti, se čuti, da prevelik optimizem ni na mestu.

Dr. Gayda poudarja v »Giornale d'Italia«, da je čili nemške ofenzive priti za Maginotovo linijo in to tako izločiti kot največjo oviro napredovanja v Franciji. Toda Hüb terou se ne more reči, nadeja se Gayda, da bo ta nemška ofenziva že odločila sedanjo vojno. To je le prvi, čeprav morda važen odloček.

V nedeljskih izjavah polemizira z bivšim francoskim ministrom Cotom, ki je predlagal neposredno blokado in grozi tudi Italiji, češ nevtralec je treba prisiliti, da

ne bodo več podpirali Nemčije na gospodarskem področju. Komentator Beneške palače se čudi, da skuša Cot izzvati nove komplicacije za zaveznike. Gayda naglašja, da je stališče Italije tudi v tem pogledu docela jasno.

»Voce d'Italia«, ki izhaja kot nedeljski dodatek »Giornale d'Italia« izraža v članku svojega ravnatelja mnenje, da izid gigantke borbe, ki se sedaj vodi, ne bi mogel pripeljati do zaključka vojne, ker razpolagata Anglija in Francija še vedno z ogromnimi zalogami ljudstva in sredstev, ki jih nučita imperija. Gotovo je, da bosta Anglija in Francija vrgli v to borbo vse in da bosta iz sebe dali vse, kar moreta.

London, 20. maja. br. (Reuter). Današnji listi beležijo govor, ki ga je imel direktor lista »Telegraf«, glasila grofa Ciana, Ansaldo včeraj v italijanskem radiu o mednarodnem položaju. V svojem govoru je med drugim naglasil, da dva takšna naroda, kakršna sta angleški in francoski, pač ne moreta biti poražena v par dneh ali tednih, kakor sta bila Norveška in Nizozemska.

Petain v vlado. Rad bi poudaril, pravi general Duval v »Journalu«, kako ogromno upanje je v nas zbudila navzočnost maršala Petaina v vladi, kakor tudi imenovanje Weyganda za šefa generalnega štaba narodne obrambe ter za vrhovnega poveljnika vseh operacij na bojišču. Dejstvo francosko-britanske solidarnosti dviga naše sile, ker so prežete z istim duhom. Tudi britanski predsednik vlade je včeraj razgledil polno zaupanje v francosko vojsko in njene šefe.

Angleška hladnokrvnost

Madrid, 20. maja. br. (Reuter). List »ABC« piše o razpoloženju v Angliji in naglašja, da kažejo Angleži skrajno odločnost in hladnokrvnost. Baš v teh dneh pa se je tudi pokazalo, naglašja list, da se Anglija nikdar ne bo pogajala s sedanjim nemškim režimom o miru. Tudi list »Vias

V dveh, treh dneh...

napoveduje francoski tisk preokret na bojišču ter izraža zaupanje v novo vodstvo

Pariz, 20. maja. AA. (Havas). Ljudje v zaledju morajo oženiti svoje duše, da ne bodo klonili, pravi Vladimir d'Ormeson v »Figaru«. General Duval pa piše v »Journalu«: Mi smo se umaknili pred močnimi sredstvi sovražnika, naše poveljstvo pa se še ni pokazalo. Mi smo se zmerom v dobi, ko se merijo moči. Poslednja beseda še ni pala, zato počakajmo. »Petit Parisien« pravi, da veliki vojaški šefi upajo, da bodo v dveh treh dneh zagospodarili nad sovražnikovim prodiranjem in pristavijo, da je v to več kot prepričan. V istem smislu piše tudi de Kerilis v »Epique«, ki pravi, da so se vedno dovoljene vse nade, navzlic resnim preobratom. »Petit Journal« ima polno zaupanje v vrednost francoske vojske, ki je ostala še neokrnjena. Temu povečanju zaupanja je pomagalo tudi imenovanje gener. Weyganda za generalisima, kakor tudi vstop maršala

Poslednje vesti:

Protinapad se je pričel

Na fronto so prispela nova ojačenja — Silno ostre borbe

London, 20. maja. AA. (Reuter). Zavezniška ojačenja vseh vrst prihajajo iz vse Francije, da bi z novimi silami in pod vodstvom novega vrhovnega poveljnika sodelovala v bitki prodora in formiranja čepa. Poročajo o hudih borbah na desnem krilu tega »čepa«. Francozi so začeli s protinapadom na nemške oddelke, ki so prišli zahodno od St. Quentina. Hude borbe se nadaljujejo od Maubeuge do Landreciesa in La Ferrea. Vso ostro teh borb najbolj razlaga dejstvo, da so se posamezne enote obeh nasprotnikov toliko pomešale, da ni mogoče jasno videti obeh sovražnih črt. Francoski topovi 7.5 cm rušilno delujejo na nemških težkih tankih. Na severu se nadaljuje strateški premik čet brez resnega posega sovražnika. Nizozemske čete, ki so zapustile Zeeland, nadaljujejo sedaj z borbo na strani zaveznikov.

Nemški demanti

Berlin, 20. maja. AA. (DNB). Neka ameriška poročevalska agencija je javila, da je ameriški ženski prostovoljski sanitetni

oddelek v Franciji sporočil, da so v nekem zbitem nemškem letalu našli pilota v britanski uniformi. Z nemške strani ponovno in izrečno sporočajo, da so vse take trditve, v kolikor niso nastale iz pomote, zlobne izmišljotine. Toda absolutno zlobno izmišljena pa je druga trditev imenovane agencije, da nemški letalci streljajo na žene in otroke.

Tudi v Egiptu se boje nemških padalcev

Kairo, 20. maja. AA. (Reuter). Vojaški guverner Egipta opozarja prebivalstvo na nevarnost padalcev. Prav tako se opozarja prebivalstvo, naj se ne približuje letalom, ki bi se spustila izven letališč.

Permanentno zasedanje turškega parlamenta

Ankara, 20. maja. AA. (Stefani). Zaradi mednarodnega položaja turški parlament ne bo odšel na odmor, marveč bo zasedal enkrat tedensko vse leto.

